

Plazovita zima 1999 – izkušnje in posledice

V plazoviti zimi leta 1999 so se na severozahodnih legah Alp sprožili eni najhujših plazov prejšnjega stoletja, to pa je bila tudi osrednja tema junijske delavnice, ki je potekala v Galtürju/A. Prispevki konference so sedaj objavljeni tudi na spletu.

Strokovnjaki razpravljajo o izkušnjah in posledicah hudega razdejanja v Galtürju/A pozimi 1999.

© Deutsche Presseagentur

Tako Francija, Švica kot tudi Avstrija so se takrat morale spopasti s hudimi plazovi, ki so povzročili več kot deset smrtnih žrtev. Najhujše razdejanje je 23. februarja 1999 doletelo avstrijski Galtür: umrlo je 31 ljudi. In ravno v tem kraju se je sredi junija letos na mednarodni delavnici sestalo 200 strokovnjakov za plazove ter predstavnikov znanosti in politike. Zvrstilo se je 17 predavanj, na katerih so bili prikazani različni pogledi na dogodke, po drugi strani pa je razprava tekla o ukrepih, ki so bili sprejeti po nesreči. Ti niso obsegali le

tehničnih ukrepov, kot so regulacija vodotokov ali gradnja protilavinskih jezov, temveč tudi izboljšave t. i. začasnih organizacijskih ukrepov, tj. evakuacijo ogroženih naselij ali zapore prometnic. Pri tem so poleg učinkovitega napovedovanja plazov pomembne zlasti strokovno usposobljene lokalne lavinske službe. Po končani plazoviti zimi 1999 so na Tirolskem in v Švici posebno pozornost posvetili prav izobraževanju. Tudi na področju tehničnih ukrepov je bilo zaradi različnih ekstremnih vremenskih dogodkov v zadnjih letih mogoče pridobiti nove izkušnje in ustrezno prilagoditi obstoječe smernice. Kljub živahni izmenjavi izkušenj med strokovnjaki različnih držav pa še vedno obstajajo velike razlike, denimo pri kartiranju ogroženih območij, katerih površina se je po plazoviti zimi leta 1999 celo povečala. Pri napovedovanju in opozarjanju pred plazovi kot tudi tehničnih ukrepov pa so tudi po konferenci številna vprašanja ostala – brez odgovora.

Vir: http://www.slf.ch/dienstleistungen/newsletter/Newsletter_08_2009.pdf (de)

Zbrane konferenčne prispevke v angleškem in nemškem jeziku lahko presnamete z: <http://lawine.tirol.gv.at/winter99/documentation.htm> (de/en).

Vsebina

Stran 1

Plazovita zima 1999 – izkušnje in posledice

Stran 2

Smučišče Abondance spet odprto

Revue de Géographie alpine: zadnja številka sedaj tudi na spletu

78 milijonov evrov za novo gondolsko žičnico na območju Mont Blanca

Pobuda za varstvo Alp

Stran 3

Inštitut za gorsko urgentno medicino

Projekt Evropske unije ALP FFIRS potrjen

Pregledna publikacija o festivalih gorniškega filma

Nacionalna energetska pot Slovenija: po poteh učinkovite rabe in obnovljivih virov energije

Stran 4

O tem in onem

Prireditve

Saj ni res, pa je...

Najpomembnejši članki:

Več na strani 2: Smučišče Abondance spet odprto

Smučišče Abondance v Franciji s spodnjo postajo žičnice na 930 m. n. v. in zgornjo postajo na 1500 m. n. v. se je v preteklih letih soočalo s pomanjkanjem snega, zato žičniške naprave v zadnjih dveh zimskih sezonah niso delovale.

Več na strani 3: Inštitut za gorsko urgentno medicino

Južnotirolska deželna vlada je konec avgusta 2009 odobrila ustanovitev inštituta za gorsko urgentno medicino, ki bo imel sedež na Evropski akademiji v Bolzanu/I.

Smučišče Abondance spet odprto

Smučišče Abondance v Franciji s spodnjo postajo žičnice na 930 m. n. v. in zgornjo postajo na 1500 m. n. v. se je v preteklih letih soočalo s pomanjkanjem snega, zato žičniške naprave v zadnjih dveh zimskih sezonah niso delovale.

Upravljanje žičniških naprav je sedaj prevzelo združenje ameriških investitorjev Alpine Association AAI, ki bo za potrebe smučišča priskrbelo snežne topove in 40.000 m³ zaloga vode.

Po mnenju CIPRE Francija je bila odločitev občine, da bo smučarsko območje zaprla, pametna, ne pa tudi lahka odločitev, saj je tako ustvarila možnost, da bi območje z obnovo zagotovili trajnostno usmerjeno prihodnost.

Posledica „ljubezni na prvi pogled“ ameriških investitorjev za to smučišče pa bosta njegova razširitev in gradnja novih prenočitvenih zmogljivosti. Vendar pa CIPRA Francija dvomi o vztrajanju, s katero nekateri poskušajo v sredogorju ohraniti smučarski turizem in se pri tem oklepajo razvojnega modela, ki je že v preteklosti pokazal, da so njegove možnosti omejene. Vir in več informacij: CIPRA Francija, http://www.actumontagne.com/abondance-va-rouvrir-son-domaine-skiable-article_0906.html (fr)

Smučišče Abondance/F bo ponovno začelo obratovati že decembra letos.

© www.actumontagne.com

Revue de Géographie alpine: zadnja številka sedaj tudi na spletu

Najnovejša številka multidisciplinarne mednarodne revije Revue de Géographie alpine/Journal of Alpine Research, tokrat s podnaslovom Gorske regije kot referenca za skupno delovanje, si je mogoče prebrati tudi na svetovnem spletu. Tokratna številka med drugim pojasnjuje, v katerih okoliščinah lahko gorske regije postanejo referenca za združevanje na regionalni ravni. Številka vsebuje doslej neobjavljene znanstvene članke, ki se lotevajo vprašanj politike, organizacij in regionalne identitete v alpskem loku in zunaj njega.

Prispevek Cristine Del Biaggio z naslovom Institucionalizacija Alp: analiza na podlagi dveh vsealpskih mrež (Omrežje občin „Povezanost v Alpah“, Mreža zavarovanih območij v Alpah – Alparc) tako opisuje vlogo, ki jo imajo mrežne organizacije pri združevanju alpskih držav v enotno, nadnacionalno regijo, vloge in izzive Omrežja občin, pa tudi vlogo CIPRE pri ustanovitvi in implementaciji mreže.

Dvojezični prispevki so objavljeni na <http://rga.revues.org/> (fr/en).

78 milijonov evrov za novo gondolsko žičnico na območju Mont Blanca

Žičnica na italijanski strani Mont Blanca s postajo Ponte Helbronner na 3500 m. n. v. bo vsak čas „odslužila“, zato naj bi jo nadomestila nova gondolska žičnica, ki bo proti vrhu lahko odpeljala 150.000, v prihodnje pa morda celo do 300.000 potnikov. Na francoski strani gondola na Aiguille de Midi že danes letno prepelje do 500.000 oseb. Slikovite žičnice privlačijo zlasti Japonce in Korejce, saj prav žičnice omogočajo enkratni pogled na gorski svet in to brez kakršnega koli fizičnega napora.

Stroški za novo napravo na Ponte Helbronner so ocenjeni na 78 milijonov evrov. Na spodnji postaji žičnice bo treba zagotoviti še novih 350 parkirišč in 300 parkirišč v parkirni hiši, na vmesni postaji bo mogoče obiskati multimedijski prostor in restavracijo z barom. V primeru slabega vremena pa bodo obiskovalci lepote Mont Blanca lahko občudovali kar na videu.

Vir in več informacij: Sole 24 ore, 2. 9. 2009, <http://www.montebianco.com/> (it)

Obstoječa gondolska žičnica do postaje Helbronner na montblanškem pogorju

© Funivie Monte Bianco

Pobuda za varstvo Alp

Avstrijsko podjetje za upravljanje z gozdovi (ÖBf) si v okviru pred kratkim objavljene alpske strategije, ki je bila zasnovana s podporo in svetovanjem CIPRE Avstrija in avstrijskega krovnega okoljskega združenja, prizadeva za varstvo Alp. Strategija opredeljuje konkretne ukrepe, s katerimi naj se Alpska konvencija izvaja na površinah, ki so v upravljanju državnega podjetja za upravljanje z gozdovi.

„Jedro alpske strategije je varstvo avstrijskega gorskega gozda, ki postaja vedno bolj pomembno,“ so prepričani pri podjetju za upravljanje z gozdovi. „V prihodnje nameravamo izboljšati sestavo drevesnih vrst in jo v večji meri obogatiti z listavci.“ Tudi varstvo vodnega režima je ena od nalog ÖBf. „Še vedno ni protokola, ki bi urejal področje vodne bilance, kljub temu pa si avstrijsko podjetje za upravljanje z gozdovi že sedaj prizadeva za varstvo vodnih zalog. Vodne zaloge, ki so pomembne s strateškega vidika, se zato ne bodo prodajale (izjemoma le lokalnim skupnostim).“

Vir in alpska strategija ÖBf na: [http://www.oebf.at/index.php?id=54&tx_ttnews\[tt_news\]=433&cHash=3d9bc0fc51](http://www.oebf.at/index.php?id=54&tx_ttnews[tt_news]=433&cHash=3d9bc0fc51) (de)

Inštitut za gorsko urgentno medicino

Južnotirolska deželna vlada je konec avgusta 2009 odobrila ustanovitev inštituta za gorsko urgentno medicino, ki bo imel sedež na Evropski akademiji v Bolzanu/I. Otvoritev inštituta, v svetovnem merilu edinstvena raziskovalna ustanova, bo že 1. oktobra 2009. Inštitut naj bi zagotavljal znanstvene podlage za zdravljenje ponesrečencev v visokogorskem okolju, obenem pa naj bi v praksi prišlo do sodelovanja med inštitutom in gorsko reševalno službo, službo nujne medicinske pomoči in južnotirolsko zdravstveno službo. Praktično delovanje zdravnikov in reševalnega osebja je načrtovano na podlagi njihovega izobraževanja in usposabljanja iz gorske urgentne medicine.

Inštitut bo vodil Hermann Brugger, zdravnik splošne medicine, travmatolog in zdravnik gorske reševalne službe pri tirolskemu planinskemu društvu ter predsednik mednarodne komisije za gorsko urgentno medicino. Njegova naloga bo v naslednjih petih letih usposobiti delovanje Inštituta za gorsko urgentno medicino in v raziskave vključiti še druge strokovnjake.

Vir: <http://www.eurac.edu/webscripts/eurac/services/viewblobnews.asp?newsid=12539> (de)

Sedež Inštituta za gorsko urgentno medicino bo na Evropski akademiji v Bolzanu/I.

© flickr / meironke

Projekt Evropske unije ALPF FIRS potrjen

Junija 2009 je odbor programa EU INTERREG za območje Alp (2007-2013) potrdil novi projekt Alpine Forest Fire waRning System – ALPF FIRS, s katerim naj bi izboljšali varovanje pred gozdnimi požari na območju Alp. Izvajalci projekta bodo to poskušali doseči z vzpostavitvijo skupnega sistema opozarjanja, ki bo temeljil na vplivu vremenskih razmer na nastanek požara. V sklopu projekta bodo izdelali tudi instrumente, ki bodo odgovornim osebam na področju preprečevanja in boja proti požarom pomagali pri odločanju.

Poglavitni cilji projekta sta izdelava enotne definicije merilne lestvice za nevarnost požara na območju Alp in opredelitev splošne razlage stopenj požarne ogroženosti, na podlagi katerih bodo izdelani načrti pripravljenosti za primer požara in intervencijski načrti.

Pri projektu sodeluje 14 partnerjev iz šestih alpskih držav: vremenske službe, gasilci, univerze, odgovorne osebe za napovedovanje požarne ogroženosti na regionalni/nacionalni ravni in gozdarske službe in uradi.

Vir: http://www.alpine-space.eu/the-projects/running-projects/?tx_txrunningprojects_pi1%5Buid%5D=25&tx_txrunningprojects_pi1%5Bview%5D=singleView#project_partner (en)

V okviru pobude EU INTERREG je bil odobren novi projekt, katerega namen je preprečevanje gozdnih požarov.

© pixelio / maynollo

Pregledna publikacija o festivalih gorniškega filma

Pred kratkim je Stalni sekretariat Alpske konvencije izdal brošuro, ki vsebuje pregled najpomembnejših festivalov gorniškega filma v Alpah. Publikacija predstavlja 15 filmskih festivalov, od katerih so leta 2000 mnogi od njih ustanovili mednarodno zvezo gorniškega filma The International Alliance for Mountain Film, katere cilj je vzajemna promocija različnih prireditev. Poleg kratkega zgodovinskega ozadja lahko bralci izvedo, katera ključna vsebinska področja, posebnosti in okvirne programe ponujajo filmski festivali.

Z zbranimi informacijami želi brošura poudariti kulturno enotnost alpskega prostora, ki sega prek meja posameznih držav. „Gre za zelo bogato kulturno dediščino, značilno za alpski lok, ki vsako leto pritegne na tisoče ljudi in igra pomembno vlogo združevanja in širjenja kulture,“ je v uvodni besedi zapisal generalni sekretar Alpske konvencije Marco Onida, Generalni sekretar Alpske konvencije.

Brošuro (v formatu pdf) si lahko presnamete s spletnega naslova:

http://www.convenzionedellealpi.org/documents/Segretariato_Permanente/web/FilmF/Opusc_FestivalAlpi_100dpi_Sloveno.pdf (de/fr/it/sl/en)

Nacionalna energetska pot Slovenija: po poteh učinkovite rabe in obnovljivih virov energije

Internetni portal Nacionalna energetska pot Slovenija (NEP) vzpostavlja prvo javno dostopno infrastrukturo raznolikih primerov dobre prakse učinkovite rabe energije (URE) in obnovljivih virov energije (OVE) v individualnih in skupinskih zgradbah v Sloveniji, ki jih je enostavno poiskati, obiskati ter pridobiti izkušnje iz prve roke.

S pomočjo portala lahko bodoči investitorji iz obsežne baze izberejo objekte, kjer so bili uporabljeni ukrepi URE in OVE in si jih nato ogledajo na licu mesta in se z lastnikom pogovorijo o njegovih izkušnjah. Bodoči investitorji (gospodinjstva, podjetniki, obrtniki itd.) si tako z ogledom in pogovorom olajšajo odločitve za energetske učinkovite investicije. Poleg tega ima NEP zelo pomembno izobraževalno vlogo, npr. za šolske in strokovne ekskurzije, bodisi načrtovalcev (arhitektov, projektantov) bodisi izvajalcev (gradbeniki, instalaterji).

Portal je dosegljiv na naslovu <http://nep.vitra.si/> (sl).

O tem in onem

„Taljenje ledenikov pred domačim pragom“ – zadnji rok za prijavo

Še vse do 16. septembra se lahko pri CIPRI in Skladu za varstvo pokrajine prijavijo predstavniki občin, znanstveni raziskovalci in turistični strokovnjaki ter vsi, ki jih zanima konferenca o ledenikih (de, fr). Ta bo 24. in 25. septembra 2009 v švicarskem kraju Crans-Montani. Na konferenci bo razprava namenjena posledicam talečih se ledenikov za občine, po drugi strani pa bodo udeleženci ponazorili možnosti delovanja v prihodnje ter njihove posledice na lokalni ravni.

Program in prijava na <http://www.cipra.org/de/cc.alps> (de/fr).

Skupna tožba proti podjetjem zaradi posledic močnega sneženja

Zaprte ceste, izpadi električne energije, prekinjene telefonske zveze, ohromljen železniški promet: lansko zimo je bilo po decembrskem močnem sneženju od zunanjega sveta več dni odrezano na tisoče prebivalcev piemontskih alpskih dolin. Italijanska organizacija gorskih občin in podjetij UNCEM je skupaj z 21 piemontskimi podjetji vložila odškodninsko tožbo proti različnim podjetjem in jih obdolžila, da so se prepočasi odzvala na sneženje in s tem pripomogla, da so za prebivalce nastale velike nevšečnosti.

Vir: La Stampa, 30. 8. 2009

Fundacija Montagna Sicura eksperimentira z OVE

Fundacija Montagna Sicura (Varnejše gore) iz italijanskega Courmayeura je na gorskem območju začela izvajati eksperimentalni projekt rabe OVE, predvsem na področju fotovoltaike, in povečanja energijske učinkovitosti.

V okviru projekta bo potekalo raziskovanje tehnologij, ki se uporabljajo za rabo OVE na gorskih območjih in osamelih lokacijah in v planinskih kočah. Rezultati naj bi prispevali k zmanjšanju uporabe fosilnih goriv.

Vir in več informacij: ANSA Aosta, <http://www.fondazionemontagnasicura.org> (it/fr/en)

Odstrel volka je kršitev predpisov o ohranitvi vrst

Nemška Zveza za varstvo narave (NABU) je v torek predložila obsežno izvedeniško mnenje o varstvenem statusu volka na območju Nemčije. Avtorji poročila so raziskovali vprašanje, v kolikšni meri obstoječi nacionalni in mednarodni pravni predpisi zagotavljajo varstvo volkov v Nemčiji, in ugotovili, da sta tako varstvo volka kot tudi njegovo sobivanje s človekom zagotovljena. Predsednik NABU Olaf Tschimpke je ob tej priložnosti povedal, da je odstrel volka „huda kršitev predpisov o ohranitvi vrst in jo je zato treba strogo kaznovati“.

Vir: <http://www.nabu.de/aktionenundprojekte/wolf/news/11517.html> (de)

Prireditve

Otvoritvena konferenca **projekta NATREG: Development with nature**. Zreče in Rogla/SI, 16.-17. 9. 2009. Jezik: sl. Organizira: Zavod RS za varstvo narave.

Več informacij:

http://www.zrsvn.si/sl/informacija.asp?id_meta_type=64&id_informacija=660 (sl)

Festival: **Cheese 2009**. Bra/I, 18.-21. 9. 2009. Jezik: it. Organizira: Slow Food, Bra.

Več informacij: <http://www.cheese.slowfood.it/> (it)

Gorniška konferenca: **International Mountain Summit. Južna Tirolska**. Bressanone/Brixen/I, 3.-9. 11. 2009. Jeziki: de, it, en.

Organizira: International Mountain Summit.

Več informacij: Sl: <http://www.ims.bz/en/ims-info.html> (de/it/en)

Izobraževanje: **MASTER Montagna**. Chiuro/I, Bruselj/BE, 9. 11. 2009.-31. 10. 2010. Jezika: it, en. Organizira: Politecnico di Milano.

Več informacij: http://www.irealp.it/it-it/formazione/master_montagna_europa (it)

Mednarodna delavnica: **Glacier Hazards, Permafrost Hazards and glacial lake outburst floods (GLOFs) in Mountain Areas: Processes, Assessment, Prevention, Mitigation**. Dunaj/A, 10.-13. 11. 2009. Jezik: en. Organizirata: MRI, BOKU

Več informacij: <http://www.geo.uio.no/remotesensing/gaphaz/home.html> (en)

Saj ni res, pa je...

... Kdor bi rad zavzel sedem najvišjih vrhov na sedmih celinah, t. i. Seven summits, bo v Avstraliji imel nemalo težav z izbiro. Naj bo to najvišji vrh na kopnem ali na otoku? Pomoč obljublajo najvišji vrhovi celin in otokov – Seven plus Seven summits. Osvojitev sedmih najvišjih vrhov v svetovnem merilu že dolgo ne velja več za največji dosežek in zato se je sedaj treba spoprijeti s težjimi pustolovščinami, kot so The Adventurer Grand Slam (osvojitev severnega in južnega tečaja in sedmih najvišjih vrhov), True Adventurers Grand Slam (oba tečaja in sedem osemstisočakov) ali pa Seven Second Summits. „To je povsem nekaj drugega kot osvojitev najvišjih vrhov,“ je prepričan ekstremni alpinist Hans Kammerlander. Lahko sledite vsem tem dosežkom?

Vir:

<http://www.spiegel.de/reise/aktuell/0,1518,646645,00.html> (de)